

N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 5 mars 1909, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge, dels ock en i ämnet väckt motion.

Under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 5 nästlidne februari har Kungl. Maj:t i en till Riksdagen aflåten proposition, n:o 28, som hänvisats till bevillningsutskottet, föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge. *Kungl. Maj:ts proposition.*

Berörda förslag är af följande lydelse:

Förslag

till

Förordning

angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

1 §.

Vid resa annorledes än med järnväg från Norge till Sverige öfver nedannämnda delar af gränsen vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelavgift som tull, samt brännvin och

sprit jämte därmed beredda drycker äfvensom vin, för hvilka senare varor tull skall erläggas, medgifvet att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt och, hvad beträffar socker, jämväl skattefritt medföra följande mindre partier, nämligen:

a) då resa sker öfver de delar af gränsen, som äro belägna mellan gränsstationen i Mitandersfors i Värmland och gränsen mellan Värmland och Dalarne samt mellan Ljusnebacken i Härjedalen och Frostvikens socken i Jämtland:

bröd, alla slag, tillsammans 10 kilogram,
 fläsk, alla slag, tillsammans 10 kilogram,
 garn, alla slag, tillsammans 5 kilogram,
 kaffe, alla slag, och kaffesurrogat, tillsammans 5 kilogram,
 malt, 10 kilogram,
 maltdrycker, alla slag, tillsammans 5 liter,
 risgryn, 5 kilogram,
 socker och sirap, alla slag, tillsammans 5 kilogram,
 spannmål, omalen, 40 kilogram,

» malen, 25 kilogram,
 tobak, oarbetad och arbetad, alla slag, tillsammans 1 kilogram,
 väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 25 kronor, samt
 andra varor till ett sammanlagdt värde af 20 kronor;

b) då resa sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan gränsen mellan Värmland och Dalarne samt Ljusnebacken i Härjedalen, eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jämtland och norr om denna belägna orter:

bröd, alla slag, tillsammans 20 kilogram,
 fläsk, alla slag, tillsammans 10 kilogram,
 garn, alla slag, tillsammans 5 kilogram,
 kaffe, alla slag, och kaffesurrogat, tillsammans 5 kilogram,
 malt, 40 kilogram,
 maltdrycker, alla slag, tillsammans 10 liter,
 risgryn 5 kilogram,
 socker och sirap, alla slag, tillsammans 10 kilogram,
 spannmål, omalen, 150 kilogram,
 » malen, 100 kilogram,

tobak, oarbetad och arbetad, alla slag, tillsammans 1 kilogram,
 väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett värde af 40 kronor, samt
 andra varor till ett sammanlagdt värde af 30 kronor.

Där vara af resande medföres i större myckenhet, än ofvan stadgats, skall tull och, hvad beträffar socker, jämväl sockerskatt, enligt hvad eljest gäller, erläggas för hela den af varan införda kvantiteten.

Afgiftsfrihet, hvarom i denna § sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsikt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlämnas såsom ersättning för verkställdt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, så vidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om tulltjänsteman eller tullbetjänt sådant fordrar, skyldig att, jämte uppgift om yrke och hemvist, aflämna en under edlig förpliktelse afgifven skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsikt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall sådan försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de införas. Underlåter någon aflämna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

2 §.

1. Om i gränstrakterna mellan Sverige och Norge någon äger eller brukar egendom på båda sidor om gränsen och dessa egendomar antingen gränsa omedelbart till hvarandra eller äro så belägna, att afståndet mellan egendomarnas närmaste gränser ej öfverstiger 20 kilometer, må utsäde, kreatur och redskap, som erfordras för den i Sverige belägna egendomens skötsel, tullfritt föras öfver gränsen till Sverige.

2. Varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Sverige till Norge för att förädlas genom blekning, färgning, garfning, malning, spinning, väfning eller annan dylik bearbetning eller för reparation och som efter sådan förädling eller reparation återinföras, skola vid återinförseln vara fria från tullumgälder.

Likaså skola varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Norge till Sverige för att här undergå sådan förädling eller reparation, om hvilken nyss blifvit sagdt, och därefter till Norge återutföras, vid införseln till Sverige vara fria från tullumgälder.

3. Dragare och fordon, som uppenbarligen användas endast för transport af gods eller personer från Norge till Sverige, äro ej underkastade tullafgifter.

3 §.

Till förekommande af missbruk af de i 1 och 2 §§ gjorda medgifvanden äger generaltullstyrelsen eller i särskildt fall tullmyndighet

vid gränsen att meddela de närmare kontrollföreskrifter, som kunna anses erforderliga.

Denna förordning skall träda i kraft den 16 maj 1909, och, där icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1910; dock att hvad i 2 § är föreskrifvet skall äga tillämpning, allenast så länge däremot svarande bestämmelser gälla i Norge.

Vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t har, enligt ofvan omförmälda statsrådsprotokoll, chefen för finansdepartementet anfört följande:

*Departements-
chefen.*

»Gränstrafiken mellan Sverige och Norge har de tre senaste åren reglerats genom särskilda förordningar den 16 maj 1906, den 13 maj 1907 samt den 13 maj 1908; och hafva berörda förordningar fastställts att gälla en hvar under ett år, den senast utfärdade från och med den 16 maj 1908 till och med den 15 maj 1909, därvid tillika föreskrifvits, att hvad i 2 § af förordningen är stadgadt rörande tullfri varuinförsel i vissa fall skall äga tillämpning, allenast så länge däremot svarande bestämmelser gälla i Norge.

Då någon förändring icke inträdt i de förhållanden, som rådde, då nu gällande förordning i ämnet utfärdades, saknas för närvarande anledning att ifrågasätta någon ändring vare sig i förordningens bestämmelser rörande gränstrafiken de båda länderna emellan eller i den form, under hvilken dessa bestämmelser meddelats.

Jag hemställer därför, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga ett förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge af enahanda lydelse med den nu i ämnet gällande författningen, att träda i kraft den 16 nästkommande maj och där icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1910; dock att hvad i 2 § är föreskrifvet skall äga tillämpning, allenast så länge däremot svarande bestämmelser gälla i Norge.»

*Motion
II: 190.*

Vidare har i en inom Andra Kammaren af herr J. Olofsson väckt motion, n:o 190, i hvars syfte herr J. Bergman instämt och hvilken motion likaledes hänvisats till bevillningsutskottet, hemställts, att Riks-

dagen måtte, med godkännande af propositionen i öfriga delar, besluta sådan ändring af 1 § i förordningen, att första stycket under b) skulle erhålla följande lydelse:

»b) då resa sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan Värmland och Dalarne samt Ljusnebacken i Härjedalen, eller öfver gränsen mot Kalls socken i Jämtland, samt från södra gränsen af Frostvikens socken och norr om denna belägna orter:»

Motionärens motivering lyder:

»Kungl. Maj:t har uti nådig proposition n:o 28 af den 5 innevarande februari föreslagit Riksdagen till antagande förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge, hvilka bestämmelser åsyfta att fortfarande som tillförenera bereda vissa i förslaget angifna gränssorter lättnad i införsel af vissa tullpliktiga förnödenheter, som påkallas af dessa gränssorters i klimatiskt hänseende ofördelaktiga och afskilda lägen samt brist på tidsenliga samfärdsmöjligheter.

Från gränsbefolkningen inom Kalls socken i Jämtland har ofta uttalats ett stort missnöje i afseende på de små kvantiteter förnödenhetsvaror, som få tullfritt intagas öfver gränsen från Norge. Dessa klagomål ha i form af skrivelser gång efter annan framställts till undertecknad såsom ledamot af Riksdagen.

Med kännedom om hur fullt berättigade dessa klagomål äro, vågar jag härmed i denna sak vördsammast därå fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Förhållandet är, att denna gränsbefolkning måste hvarje år köpa större eller mindre kvantiteter lifsförnödenheter, som för dem bli oskäligt dyrbara, då de ej kunna på nöjaktigt sätt få införa dessa varor öfver gränsen.

Då den närmaste järnvägsstationen, dit denna gränsbefolkning har att vända sig för uppköp af mjöl och spannmål m. m., ligger på åtta à tolf mils afstånd, är det lätt att inse deras bekymmer, i all synnerhet när sädesskördarna i dessa fjälltrakter som oftast slå helt och hållet fel.

Det är således en billig rättvisa, som skulle vederfaras dessa gränssbor, om de finge enligt den föreslagna förordningen samma rättigheter, som finnas för gränsbefolkningen på andra orter och som äro medgifna i § 1 mom. b).»

Hvad i förevarande motion finnes anfördt äfvensom vissa vid motionens behandling i utskottet lämnade upplysningar synas tyda på, att

befolkningen i en del trakter vid gränsen mot Norge möjligen kan vara i behof af tullfrihet för större varukvantiteter än de i den kungl. propositionen föreslagna. Då det otvifvelaktigt för den del af gränsbefolkningen, som för inköp af lifsförnödenheter är företrädesvis hänvisad till norska orter, är af stor betydelse att få tullfritt på en gång införa tillräckliga mängder af sådana varor, synes det vara påkalladt, att en undersökning föranstaltas till utrönande, huruvida och i hvilken omfattning en i sådant afseende utsträckt tullfrihet lämpligen bör medgifvas, utan att anledning till missbruk därigenom gifves, och utskottet anser sig därför böra föreslå Riksdagen att hos Kungl. Maj:t begära en utredning i sådant syfte.

Däremot finner utskottet icke genom hvad motionären anført vara ådagalagdt, att befolkningen i Kalls socken är i större behof af utsträckt tullfrihet än befolkningen i andra, närliggande gränstrakter, för hvilka nu de lägre tullfria kvantiteterna äro fastställda. I sådant afseende må erinras därom, att flere inom Kalls socken belägna stora sjöar synas vara ägnade att underlätta förbindelsen med den en mil från socknens sydöstra gräns belägna stationen Hjärpen vid norra stambanan. Utskottet kan sålunda icke utan vidare utredning tillstyrka bifall till ifrågavarande motion och får sålunda hemställa,

1:o) att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, n:o 28, må af Riksdagen bifallas;

2:o) att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida för vissa trakter af gränsen mot Norge höjning af de enligt gällande författning till tullfri införsel medgifna kvantiteter af vissa varor må böra medgifvas; samt

3:o) att herr Olofssons ofvanberörda motion, n:o 190, må få anses besvarad genom hvad utskottet här ofvan under 1:o) och 2:o) hemställt.

Stockholm den 5 mars 1909.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

af friherre *Klingspor*, som ansett att den under punkt 3:o) gjorda framställningen om skrifvelse till Kungl. Maj:t icke bort göras;

samt af herrar *J. Bromée* i Billsta, *Branting*, *F. O. Berg* i Göteborg, *Kvarnzelius*, *Röing*, *S. L. Olsson* i Älfaldalsåsen och *Olofsson*, hvilka anfört:

Af de upplysningar, som lämnas i herr *Olofssons* motion, synes tillräckligt styrkt, att befolkningen i Kalls socken är i behof af utsträckt tullfrihet. Utskottet har heller icke ansett sig kunna bestrida detta, utan fäst sig vid att måhända äfven andra gränstrakter kunna behöfva sådan lättnad. Men att uppskjuta ett billigt tillmötesgående mot en fattig gränsbefolkning i afvaktan på fullständig utredning af frågan för hela den i förordningen afsedda gränsen synes oss icke vara försvarligt, helst då man icke vet, hur snart Kungl. Maj:t kan komma att framlägga det förslag, som bygges på den af utskottet begärda fullständiga utredningen, i hvilken begäran äfven vi förena oss. Vi ha därför i utskottet påyrkat, att Kungl. Maj:ts proposition n:o 28 må af Riksdagen bifallas med den ändring, som innefattas i herr *Olofssons* motion och ha alltså ansett, att utskottet bort hemställa,

1:o) att Riksdagen måtte, med anledning af Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition och herr *Olofssons* motion, besluta följande

Förslag

till

Förordning

angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

1 §.

Vid resa annorledes än med järnväg från Norge till Sverige öfver nedannämnda delar af gränsen vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelafgift som tull, samt brännvin och

